

AFGIFTEKANTOOR 9099 GENT X - P706369

Natuur.oriolus

bpost
PB-PP
BELGIE(N) - BELGIQUE

Retouradres: Natuurpunt,
Coxiestraat 11, 2800 Mechelen

VLAAMS DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT VOOR ORNITHOLOGIE | APRIL-MEI-JUNI 2015 | JG 81 | NR 2
NATUURPUNT | COXIESTRAAT 11 | B-2800 MECHELEN

natuurpunt
Studie

Weidevogelbeheer
Noorderkempen

37

Rui bij zangvogels

47

Interspecifiek voeder-
gedrag bij Staartmees

56

Schaarse vogels winter 2014 – 2015

Het hoogste aantal pleisterende **Wilde Zwanen** *Cygnus cygnus* betrof 22 vogels in Hamont-Achel. Op 7 feb werd een groep van 35 overvliegende vogels geteld bij Lampernisse. Solitaire **Krooneenden** *Netta rufina* werden gezien in Moerbeke, Hofstade, Kessenich, Hombeek, Aalter, Tienen, Rotselaar, Zaventem, Mechelen, Overijse, Merksplas en Wintam. **Witoogenden** *Aythya nyroca* werden op 11 locaties waargenomen, ook hier ging het meestal om solitaire vogels. Enkel in Lanaken en Harelbeke waren 2 exemplaren aanwezig. Solitaire **Ijseenden** *Clangula hyemalis* werden waargenomen in Sint-Joris-Winge - Gempvijvers van 11 t.e.m 13 dec, langs De Panne vliegend op 27 dec, de hele periode werd er regelmatig nog een gezien in Het Zwin in Knokke. De **Parelduiker** *Gavia arctica* van de Uiterwaarden in Aldeneik was daar nog aanwezig t.e.m. 26 dec. Verder kwamen er enkel meldingen van deze soort op 1 jan in Oostende en op 2 jan in De Panne. De enige **Ijsduiker** *Gavia immer* van de winter vloog op 10 dec langs De Panne. De **Roodhalsfuut** *Podiceps grisegena* van het AWW-bekken in Broechem bleef daar ter plaatse t.e.m. 15 feb. Verder waren er waarnemingen in Zeebrugge, Kieldrecht, De Panne en Willebroek. Op 7 dec werd een **Kuifduiker** *Podiceps auritus* waargenomen bij Beveren, twee vogels overwinterden in de Achterhaven van Zeebrugge. Op 27 dec vloog nog een **Vaal Stormvogeltje** *Oceanodroma leucorhoa* langs De Panne.

Een adulte **Kuifaalscholver** *Phalacrocorax aristotelis* zat de hele winter in de Achterhaven van Zeebrugge. **Kwakken** *Nycticorax nycticorax* werden gezien in het Provinciaal domein Het Leen in Eeklo op 5 feb en bij Temse op 18 feb. De grootste aantallen **Koereigers** *Bubulcus ibis* waren te zien in de omgeving van De Blankaart in Woumen, waar tot 6 exemplaren samen verbleven. Elders werden verspreid over Vlaanderen meestal solitaire vogels gezien. De toename van het aantal broedparen **Zeearend** *Haliaeetus albicilla* in Nederland lijkt te resulteren in een toename van waarnemingen in Vlaanderen. Afgelopen winter werden er gezien in Bree, Doel, Averbode, Mol, Oudenburg, Lommel en Diksmuide. Het overwinterende adulte vrouwtje **Ruigpootbuiser** *Buteo lagopus* van Ezemaal bleef nog ter plaatse tot 23 maa. Deze werd hier in jan 2011 voor het eerst gezien als tweedejaars vogel, en is nu dus in haar 6e kalenderjaar. Gedurende december en januari werden nog regelmatig zuidwaarts trekkende **Kraanvogels** *Grus grus* gemeld, vanaf 11 feb kwam de voorjaarstrek alweer op gang met verschillende groepjes die naar het noorden vlogen. **Rosse Franjepoten** *Phalaropus fulicarius* pleisterden op 14 en 15 dec op de Puttenplas bij Kieldrecht, en van 14 t.e.m. 20 dec bij Zuienkerke. Op 27 dec tenslotte, vloog er een langs Nieuwpoort. Een adulte **Grote Burgemeester** *Larus hyperboreus* vloog op 25 dec langs Oostende. Na een uitstekend najaar voor **Middelste Jager** *Stercorarius pomarinus* waren er ook in de winter nog verschillende waarnemingen langs de kust. Er was één binnenlandwaarneming: op 1 jan vloog er een over Zandvliet. **Kuifleeuweriken** *Galerida cristata* werden enkel nog gemeld uit de gekende gebieden aan de Westkust. Op 23 jan vloog een **Pestvogel** *Bombycilla garrulus* over Ronse, op 3 feb werd er een waargenomen in Oostende, en van 6 t.e.m. 27 feb waren er vier aanwezig in een woonwijk op de grens van Blankenberge en Uitkerke.

Op 4 en 19 jan zong er een **Graszanger** *Cisticola juncidis* in de Achterhaven van Zeebrugge. **Bladkoningen** *Phylloscopus inornatus* werden nog opgemerkt op 14 dec in Roksem en op 7 feb in Landschap De Liereman in Oud-Turnhout.

Naast de adulte **Grote Aalscholver** *Phalacrocorax c. carbo* van Lier, die hier al sinds de winter van 2008-2009 jaarlijks terugkeert, werd deze ondersoort nu ook herkend in Oostende, Zonnebeke en Nieuwpoort. De determinatie is niet altijd even makkelijk en we raden aan om enkel vogels met alle kenmerken als dusdanig te determineren. De opvallendste kenmerken zijn: mannetje Grote Aalscholver is tot ca 1/5de groter dan de ondersoort *sinensis*, op de ondersnavel loopt de naakte huid vanaf de mondhoek schuin naar voren (65° van horizontaal bij Grote, rechter bij gewone Aalscholver – maar soms moeilijk vast te stellen en er is enige overlap!); de witte keelvlak is meer rechthoekig op de wang en loopt breder uit naar onderen; de glans op de onderdelen is blauw i.p.v. groen; in zomerkleed hebben ze doorgaans minder wit op de zijhals. Grote Aalscholver ruit later naar zomerkleed dan *sinensis*. Niet alle vogels zijn herkenbaar en individuen die slechts één of enkele kenmerken vertonen kunnen hybriden zijn tussen de twee ondersoorten.

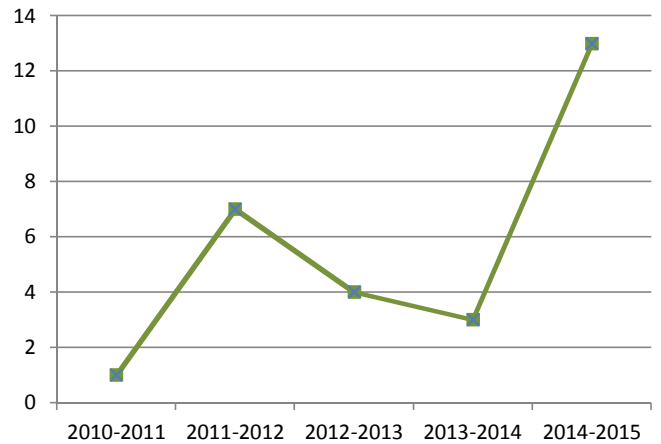
➤ Grote Aalscholver *Phalacrocorax c. carbo*. 17 januari 2015. Nieuwpoort (W)
(Foto: Diederik D'Hert)

Klapeksters *Lanius excubitor* werden enkel waargenomen in de provincies Antwerpen en Limburg, het ging in totaal om ongeveer 25 vogels op evenveel locaties. Op 24 feb werd zowel te Eeklo als te Wetteren een **Raaf** *Corvus corax* gezien. De grootste groep **Sneeuwgorzen** *Plectrophenax nivalis* was aanwezig te Heist, waar tot 26 ex. werden geteld.

➤ Pestvogel *Bombus garrulus*. 18 februari 2015. Uitkerke (W) (Foto: Geert Vanhulle)

Het bleek een goede winter te zijn om **Buidelmezen** *Remiz pendulinus* te zien. Vooral in het Gentse werden de hele winter groepjes waargenomen (tot maximum 13 samen), waarbij vooral de vogels van De Lange Velden in Wondelgem op veel belangstelling mochten rekenen. Verder werd deze soort ook gezien in de Kruibeekse Polder (max. 4), In Het Vinne in Zoutleeuw, in De Gavers in Harelbeke, in Kallo (max. 3), op het Noordelijk Eiland in Wintam, in Deerlijk (2) en in de Opstalvallei in Berendrecht. In onderstaande figuur wordt voor de afgelopen 5 winters weergegeven in hoeveel 5x5 km-hokken de soort werd waargenomen, waarbij duidelijk te zien is hoe de soort de afgelopen winter piekte.

MeoPro 80 HD

De MeoPro 80 HD biedt high-definition prestaties voor een ongekend lage prijs.

EUROPEAN OPTICS since 1933

€ 1.599,-

Het 80 mm HD Fluoride objectief levert een ongelooflijke resolutie, helderheid en levendige kleuren. Dankzij het Fluoride glas zijn ook chromatische aberraties (CA) vrijwel niet zichtbaar. Het geïntegreerde 20-60x zoom oculair geeft zelfs bij veraf gelegen onderwerpen een zeer helder en contrastrijk beeld, scherp van rand tot rand. Dankzij de CentricDrive® scherpstelling is de bediening eenvoudig en snel, zelfs met handschoenen aan. De compacte, met rubber beklede, magnesium behuizing is zeer mooi vorm gegeven, waterdicht en gebouwd voor jarenlange fantastische observaties.

E: info@technolyt.nl
T: +31(0)75 647 45 47
I: Technolyt.nl

ONDERDEEL VAN DE WAY GROUP

www.meopta.com